

ZÁKLADY DĚJIN UMĚNÍ

CYKLUS PŘEDNÁŠEK

2023/2024

NGP

Chcete získat základní orientaci v českých a evropských dějinách umění? Naučit se analyzovat výtvarná díla, číst texty o umění či kresebně zaznamenat architektonické prvky a schémata? Národní galerie Praha (NGP) pro vás připravila kurz dějin umění, který je vhodný jak pro studenty SŠ připravující se na přijímací zkoušky na vysokou školu, tak pro dospělé a seniory, kteří si chtějí rozšířit kulturní přehled.

Součástí kurzu jsou také návštěvy expozic Národní galerie Praha. Každá lekce obsahuje čtyři přednášky, střídají se lekce poznávání uměleckých děl, architektonického tvarosloví, teorie a historiografie dějin umění s kapitolami z dějin umění.

Přednášet budou historikové a historikové umění s lektorskou praxí v Národní galerii Praha (Oldřich Bystřický, Filip Facincani, Michaela Janečková, Markéta Ježková, Hana Rosenkrancová, Jitka Šosová, Monika Švec Sybolová, Barbora Uchytlová a další).

DEN A ČAS

Kurz bude probíhat každou sobotu od 10.30 do 15.50

21/10 2023 – 27/4 2024

(kromě 28/10, 23/12, 30/12 2023, 3/2, 30/3 2024)

MÍSTO KONÁNÍ

On-line s výjimkou komentovaných prohlídek v expozicích NGP

13/4, 20/4, 27/4 2024

13/4

Klášter sv. Anežky České:

U Milosrdných 17, Praha 1

Schwarzenberský palác:

Hradčanské náměstí 2, Praha 1

Staří mistři I

Šternberský palác: Hradčanské

náměstí 15, Praha 1

Staří mistři II

20/4 a 27/4

Veletržní palác: Dukelských hrdinů

47, Praha 7

CENA

Předplatné za 23 setkání zahrnuje

81 hodinových přednášek,

7 komentovaných prohlídek v délce

90 min., přehledné studijní materiály, závěrečné konzultace.

Základní 11 800 Kč

Pedagogové, studenti, senioři nad

65 let a členové Klubu přátel NGP

(kategorie Podporovatel a Přítel

plus) 10 600 Kč

ZÁPIS

Zápis do kurzu bude zahájen

5. září 2023. Rezervace nutná na

GoOut.

Přednášky se nenahrávají, probíhají pouze v uvedených termínech. Změna programu vyhrazena. V případě malého počtu účastníků si vyhrajujeme právo akci zrušit.

JEDNOTLIVÉ SOBOTNÍ LEKCE OBSAHUJÍ

POZNÁVÁNÍ SADY UMĚLECKÝCH DĚL

Cílem modulu je představit důležitá díla českého a evropského umění od raně křesťanského umění po 20. století. Ke každému dílu je prezentován dobový, ikonografický a výtvarný kontext. Součástí je i stručná charakteristika autora a jeho tvorby.

ARCHITEKTONICKÉ TVAROSLOVÍ

Modul se zabývá principy, názvoslovím a proměnami architektonických prvků. Poskytuje přehled o dějinách a vývoji užívaného architektonického tvarosloví a architektury od románského slohu až po 20. století.

METODOLOGIE A HISTORIOGRAFIE DĚJIN UMĚNÍ

Blok se zaměřuje na dějiny přemýšlení a psaní o umění. Poskytuje přehled o vývoji teorií a názorů, které formovaly evropský pohled na umění.

KAPITOLY Z DĚJIN UMĚNÍ

Blok ukazuje výrazné tvůrčí osobnosti v kontextu stylových epoch. V každém období prezentuje principy vytváření uměleckého díla a jeho cíle. Součástí jsou i základní ikonografická schémata.

2023 →

21/10 **1. lekce**

- 10.30—11.30 *Úvodní přednáška* Úvodní seznámení s oborem dějin umění
- 11.40—12.40 *Tvarosloví* Základní architektonické principy a pojmy
- 13.40—14.40 *Teorie* Plinius a Historia naturalis, fenomén ekfrázis
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Raně křesťanské umění

4/11 **2. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Teorie* Postavení umělce ve starověku, Platónovy názory na krásu a umění
- 13.40—14.40 *Tvarosloví* Stavební principy románského slohu
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Románská architektura a sochařství v Evropě

11/11 **3. lekce**

- 10.30—11.30 *Kapitoly* Románská architektura a sochařství v Čechách
- 11.40—12.40 *Poznávání děl*
- 13.40—14.40 *Kapitoly* Románské malířství
- 14.50—15.50 *Teorie* Aristotelovy názory na krásu a umění

18/11 4. lekce

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Teorie* Středověké názory na krásu a umění (opat Suger, sv. Bernard z Clairvaux)
- 13.40—14.40 *Tvarosloví* Stavební principy gotického slohu
- 14.50—15.50 *Tvarosloví* Architektura řeholních řádů

25/11 5. lekce

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Teorie* Tradice technologických spisů a Cennino Cennini
- 13.40—14.40 *Kapitoly* Gotická architektura v Evropě
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Gotická architektura v Čechách

2/12 6. lekce

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Teorie* Imago a jeho funkce ve středověku
- 13.40—14.40 *Kapitoly* Gotické sochařství v Evropě
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Gotické sochařství v Čechách

9/12 7. lekce

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Teorie* Umělci – autoři traktátů (F. Brunelleschi, L. B. Alberti, L. Ghiberti)
- 13.40—14.40 *Kapitoly* Malířství italského duecenta a trecenta
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Zaalpské malířství středověku a renesance

16/12 8. lekce

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Tvarosloví* Typy a zákonitosti renesančních staveb
- 13.40—14.40 *Kapitoly* Renesanční architektura v Evropě
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Renesanční architektura v Čechách

→ 2024

6/1 **9. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
11.40—12.40 *Kapitoly Renesanční sochařství v Evropě*
13.40—14.40 *Teorie Životopisná literatura*
14.50—15.50 *Kapitoly Umění na dvoře Rudolfa II.*

13/1 **10. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
11.40—12.40 *Kapitoly Renesanční malířství v Evropě*
13.40—14.40 *Teorie Paragone*
14.50—15.50 *Teorie Vrcholná a pozdní renesance – severoitalská teorie umění*

20/1 **11. lekce**

- 10.30—11.30 *Teorie Leonardo da Vinci a Michelangelo Buonarroti*
11.40—12.40 *Kapitoly Barokní malířství v Evropě*
13.40—14.40 *Poznávání děl*
14.50—15.50 *Tvarosloví Stavební principy barokního slohu*

27/1 **12. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
11.40—12.40 *Kapitoly Barokní architektura v Evropě I (Itálie, Německo, Rakousko)*
13.40—14.40 *Kapitoly Barokní architektura v Čechách*
14.50—15.50 *Kapitoly Barokní architektura v Evropě II (Francie, Anglie)*

10/2 **13. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
11.40—12.40 *Kapitoly Barokní sochařství v Evropě*
13.40—14.40 *Teorie První akademie umění (Ch. Le Brun a N. Poussin)*
14.50—15.50 *Teorie 18. století I (spory, D. Diderot)*

17/2 **14. lekce**

- 10.30—11.30 *Tvarosloví + kapitoly* Architektura 19. století I (rokoko, klasicismus, historismus)
- 11.40—12.40 *Tvarosloví + kapitoly* Architektura 19. století II (secese a užité umění)
- 13.40—14.40 *Poznávání děl*
- 14.50—15.50 *Teorie* 18. století II (G. E. Lessing, J. J. Winckelmann)

24/2 **15. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Kapitoly* Malířství 19. století I (klasicismus, empír a romantismus)
- 13.40—14.40 *Kapitoly* Malířství 19. století II (realismus a akademická malba)
- 14.50—15.50 *Teorie* 18. století III (I. Kant, G. W. F. Hegel)

2/3 **16. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Kapitoly* Malířství 19. století III (impresionismus, postimpresionismus a symbolismus)
- 13.40—14.40 *Tvarosloví* Urbanismus 19. a 20. století
- 14.50—15.50 *Teorie* Vliv vídeňské školy dějin umění na památkovou péči

9/3 **17. lekce**

- 10.30—11.30 *Kapitoly* Sochařství 19. století
- 11.40—12.40 *Kapitoly* Pomníky a památníky 19. století
- 13.40—14.40 *Poznávání děl*
- 14.50—15.50 *Teorie* Ikonologie a psychoanalýza

16/3 **18. lekce**

- 10.30—11.30 *Kapitoly* Modernismus a avantgardy počátku 20. století
- 11.40—12.40 *Teorie* Strukturalismus a poststrukturalismus
- 13.40—14.40 *Poznávání děl*
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Světová architektura 1. poloviny 20. století

23/3 **19. lekce**

- 10.30—11.30 *Poznávání děl*
- 11.40—12.40 *Kapitoly* Tradice v umění 20. století (umělkyně, Němci v Čechách)
- 13.40—14.40 *Teorie* Sociální dějiny umění
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Světové umění 2. poloviny 20. století I

6/4 **20. lekce**

- 10.30—11.30 *Kapitoly* Světová architektura 2. poloviny 20. století
- 11.40—12.40 *Kapitoly* Česká architektura 20. století
- 13.40—14.40 *Poznávání děl*
- 14.50—15.50 *Kapitoly* Světové umění 2. poloviny 20. století II

13/4 **21. lekce**

- 10.30—12.00 *Komentovaná prohlídka* Středověké umění ze sbírek NGP / Anežský klášter
- 13.30—15.00 *Komentovaná prohlídka* Staří mistři I / Schwarzenberský palác
- 15.30—16.30 *Komentovaná prohlídka* Staří mistři II / Šternberský palác

20/4 **22. lekce**

- 10.30—12.00 *Komentovaná prohlídka* Malířství 19. století ve sbírkách NGP / Veletržní palác, 4. patro
- 13.00—14.30 *Komentovaná prohlídka* Počátky českého moderního umění ve sbírkách NGP / Veletržní palác, 4. patro
- 14.45—16.15 *Komentovaná prohlídka* Umění první republiky ve sbírkách NGP / Veletržní palác, 3. patro

27/4 **23. lekce**

- 10.30—12.00 *Komentovaná prohlídka* Poválečné umění ze sbírek NGP / Veletržní palác, 2. patro
- 13.00—14.30 *Komentovaná prohlídka* Poválečná architektura ze sbírek NGP / Veletržní palác, 2. patro – ochoz
- 15.00 Závěrečné konzultace / Veletržní palác